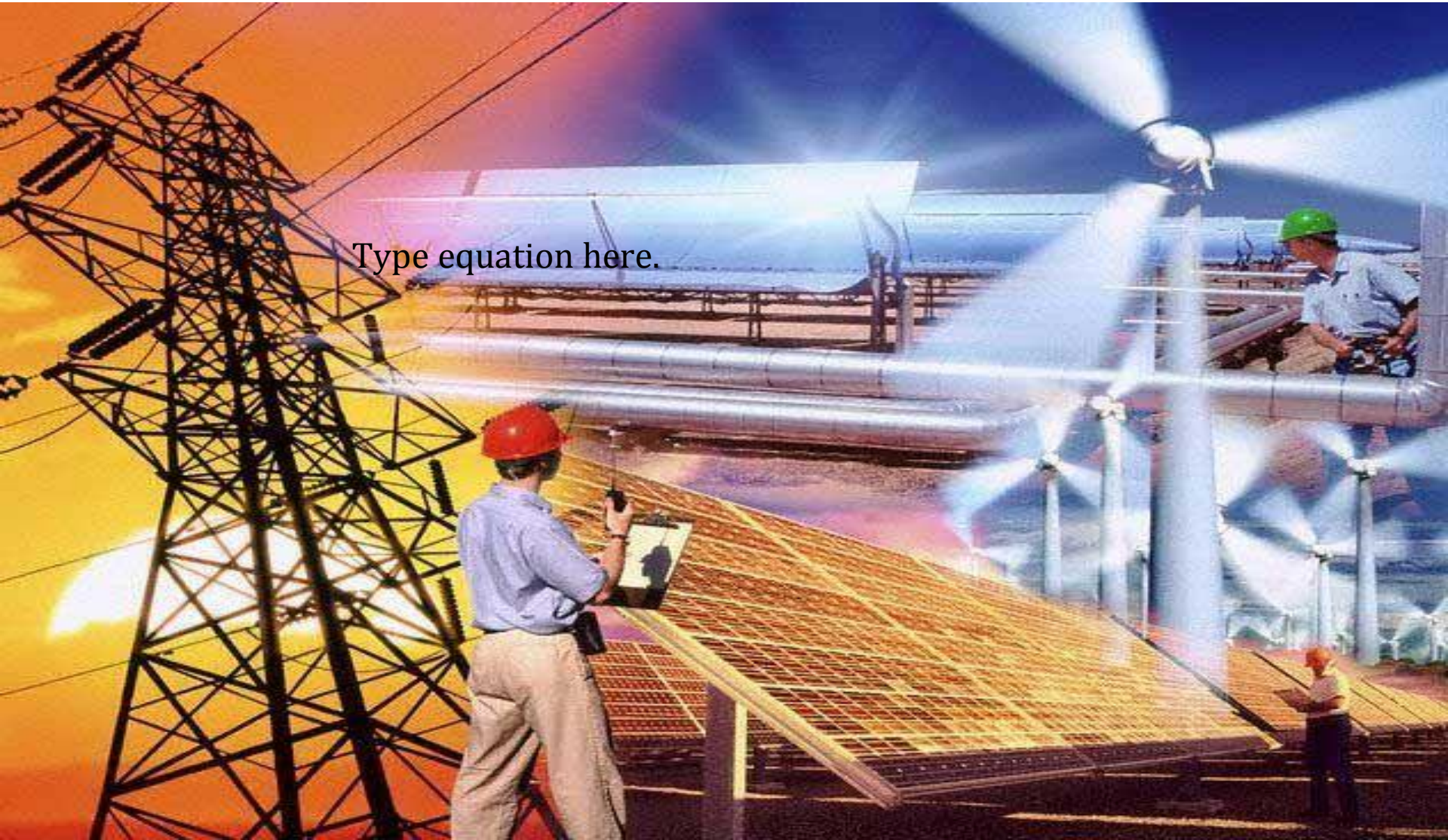

الحمد لله رب العالمين

آشنایی با تجهیزات و تاسیسات شبکه های توزیع برق

* انواع اجزاء توزیع برق در بخش فشار متوسط و فشار ضعیف

* خطوط فشار متوسط هوایی و زمینی

* خطوط فشار ضعیف هوایی و زمینی

* پست های هوایی

* پست های زمینی

محاسن خطوط هوایی

- نیاز به هزینه کمتر جهت احداث
- آسان بودن احداث شبکه هوایی
- بالا بودن سرعت احداث شبکه هوایی
- سهولت بهره برداری و تعمیرات
- انشعاب گیری آسان
- عیب یابی و تعمیرات آسان

معایب خطوط هوایی

- آسیب پذیری در برابر طوفان و اختلالات جوی
- برق گرفتگی بر اثر برخورد جرثقیل ها و کمپرسی ها
- پرتاب فلاخن کودکانه و شکستن مقره ها
- قطع شدن و پاره شدن فاز ها و برخورد به هم و اتصالی
- برخورد خودروها با پایه های برق و ایجاد قطعی شبکه
- برق گرفتگی کارگران ساختمانی در اثر تجاوز به حریم
- سقوط برقکاران از روی پایه های برق
- برداشت غیر مجاز از شبکه برق به سهولت
- برخورد رعد و برق و ایجاد خسارت
- ایجاد پارازیت بر روی خطوط مخابراتی و رادیویی
- برهم زدن زیبایی محیط شهر و پارکها

محاسن خطوط زمینی

- عدم آسیب پذیری در برابر طوفان و اختلالات جوی
- عدم برخورد خودروهای عبوری
- عدم برق گرفتگی کارگران ساختمانی
- عدم برداشت غیر قانونی برق
- عدم برخورد رعد و برق
- زیبایی محیط شهری

معایب خطوط زمینی

- نیاز به هزینه بالا جهت احداث
- کند بودن و طولانی بودن زمان احداث
- مشکل بودن عیب یابی و تعمیرات
- مشکل بودن انشعاب گیری
- احتمال برخورد با کابل در اثر حفاریها

تجهيزات خطوط هوایی

❖ مقرها

❖ پایه ها

❖ هادی ها (سیم)

❖ انواع مهار

❖ کنسول یا کراس آرم

❖ برقگیر

❖ کات اوت فیوز

❖ ترانسفورماتور

مقره ها

مقره ها

- (۱) وظیفه مقره
- (۲) ویژگیهای مقره
- (۳) جنس مقره ها
- (۴) اندازه و شکل مقره ها
- (۵) زنجیر مقره
- (۶) حمل مقره

وظیفه مقررہ

ایزولہ کردن هادی برق‌دار نسبت به

کنسول و پایه ها

ویژگیهای مقره

- ایزولاسیون مناسب بین هادی و پایه
- تحمل نیروی مکانیکی (حاصل از وزن هادی و نیروی اعمالی ناشی از باد و یخ)
- تحمل تغییرات جوی درجه حرارت محیط

جنس مقره

- چینی

- شیشه ای

- پلیمری

اندازه و شکل مقره

- نوع مقره: سوزنی یا میخی
- محل نصب: پایه های میانی
- سطح ولتاژ: فشار متوسط هوایی

اندازه و شکل مقره

- نوع مقره: بشقابی (زنجیره ای)
- محل نصب: پایه های کششی یا انتهای و زاویه ای و اسپن های بزرگ
- سطح ولتاژ: فشار متوسط هوایی

اندازه و شکل مقره

- نوع مقره: چرخی یا قرقره ای
- محل نصب: پایه های میانی و زاویه ای و کششی
- سطح ولتاژ: فشار ضعیف هوایی

اندازه و شکل مقره

- نوع مقره: مہار یا توپی کششی
- محل نصب: بین سیم مہار پایه وزمین
جهت افزایش ایمنی به منظور عایق کردن
- سطح ولتاژ: فشار متوسط و ضعیف هوایی

زنجیره مقره

- از یک یا چند مقره که به صورت زنجیر به هم بافته شده تشکیل می شود که بیشتر در خطوط فشار قوی مورد استفاده قرار گرفته و تعداد آن ها به سطح ولتاژ شبکه وابسته می باشد.

حمل مقره

به علت شکنندگی مقره ها

از پالتهای چوبی جهت حمل و نقل آنها استفاده می شود

پایه ها

پایه ها

- (۱) وظیفه پایه ها
- (۲) جنس پایه ها
- (۳) طبقه بندی پایه ها براساس نوع نیروی وارده

✓ پایه های تو خطی یا عبوری
✓ پایه های کششی
✓ پایه های انتهای خط (کششی یک طرفه)

پایه ها

۴ طول پایه

۵ نیروهای وارد بر پایه

□ نیروی عمودی

□ نیروی افقی

۶ کشش (T)

۷ فلش (F) یا شکم سیم

۸ سکشن

۹ اسپن {S}

پایه ها

۰ ۱) کلیرانس (فاصله شکم سیم تا زمین)

۱ ۱) فاصله هوایی مجاز

۲ ۱) مهار و انواع آن

✓ مهار ساده یا معمولی

✓ مهار اسپن (تیر به تیر)

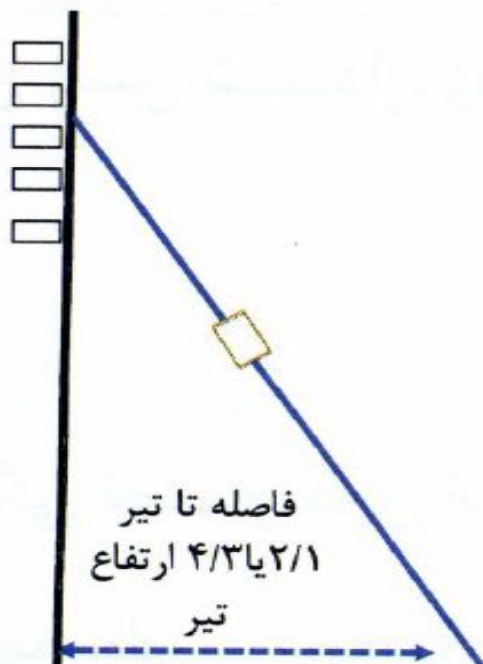
✓ مهار پیاده رویی (زانویی)

✓ مهار مرکب

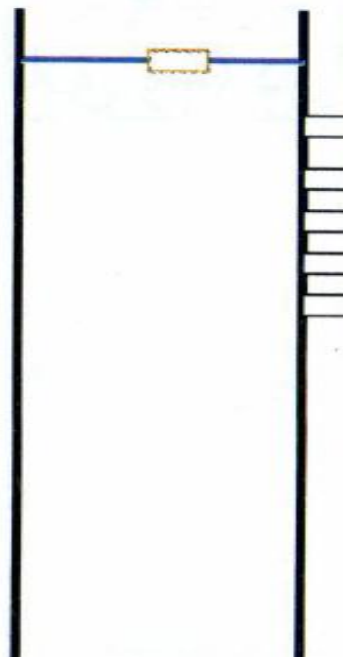
✓ مهار سر

پایه ها -> مهار ساده و مهار اسپن

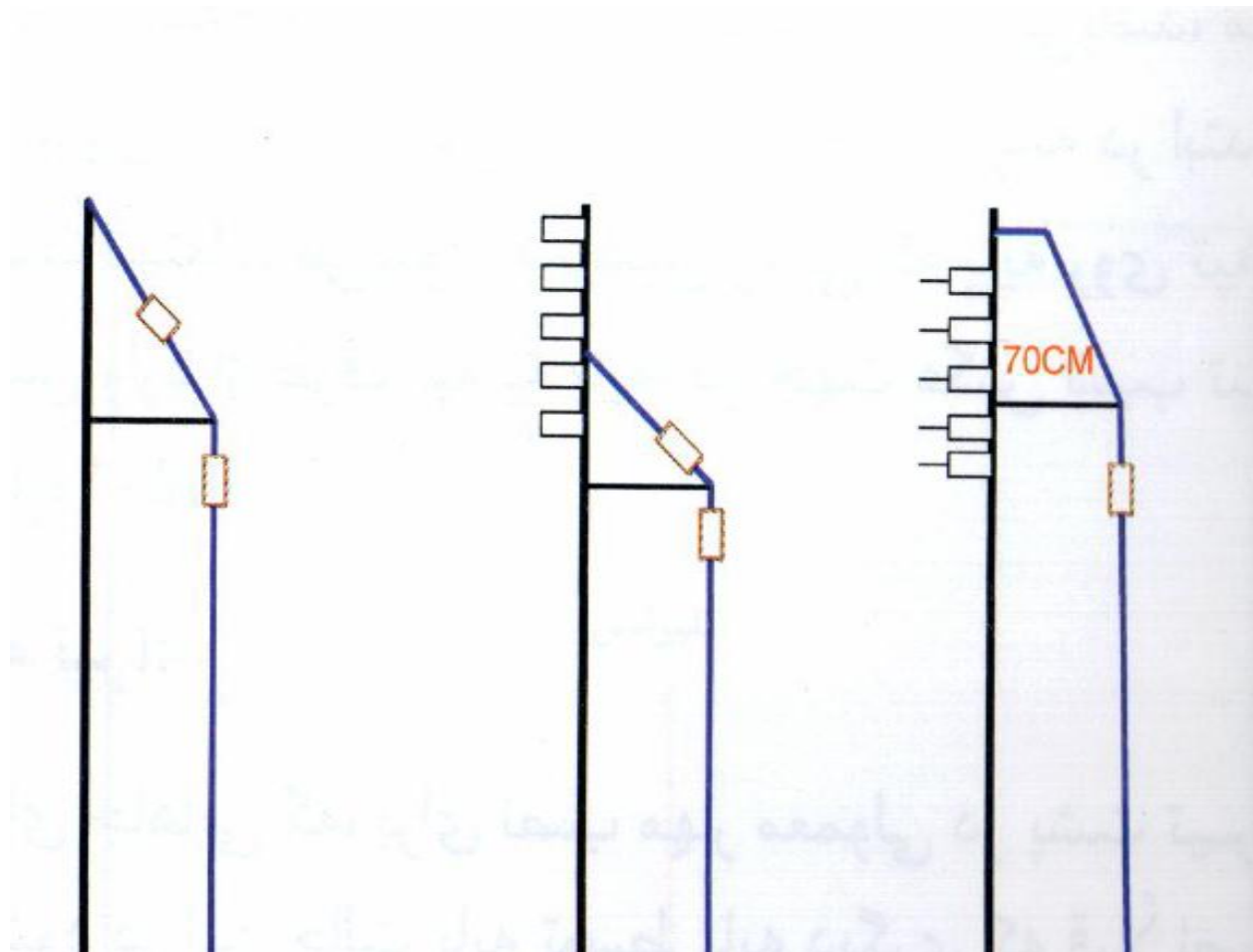
مهار ساده یا معمولی

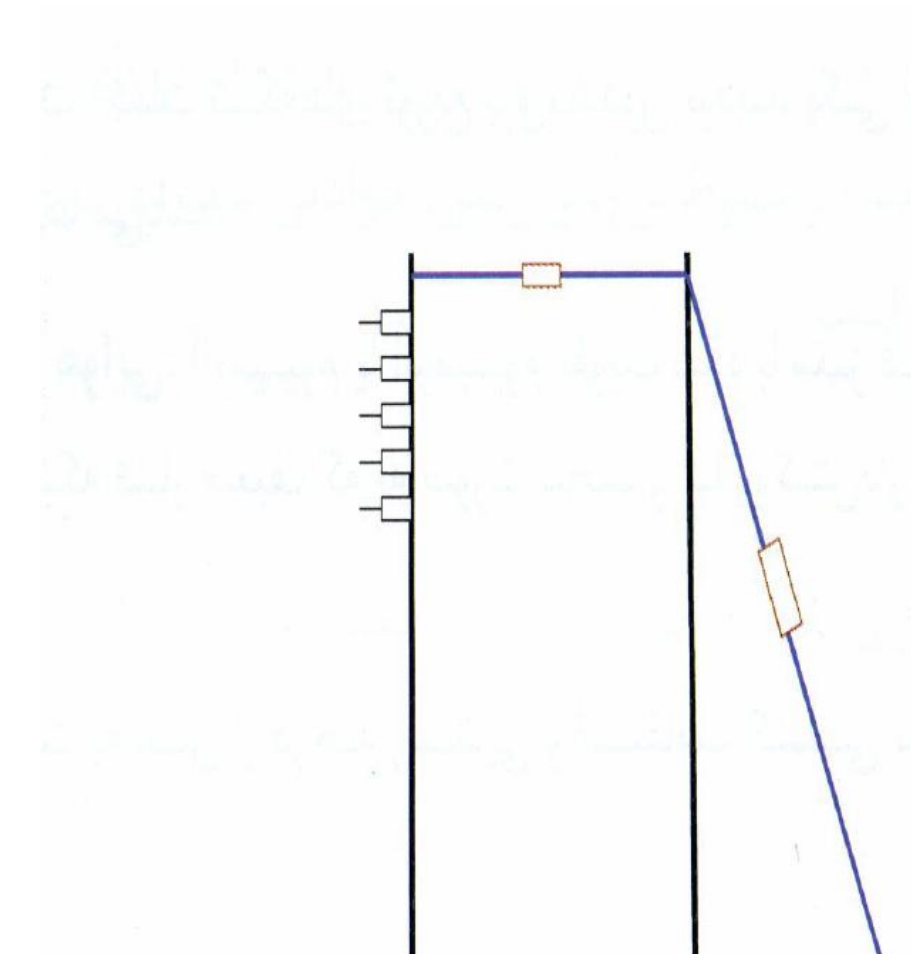
مهار اسپن یا تیر به تیر

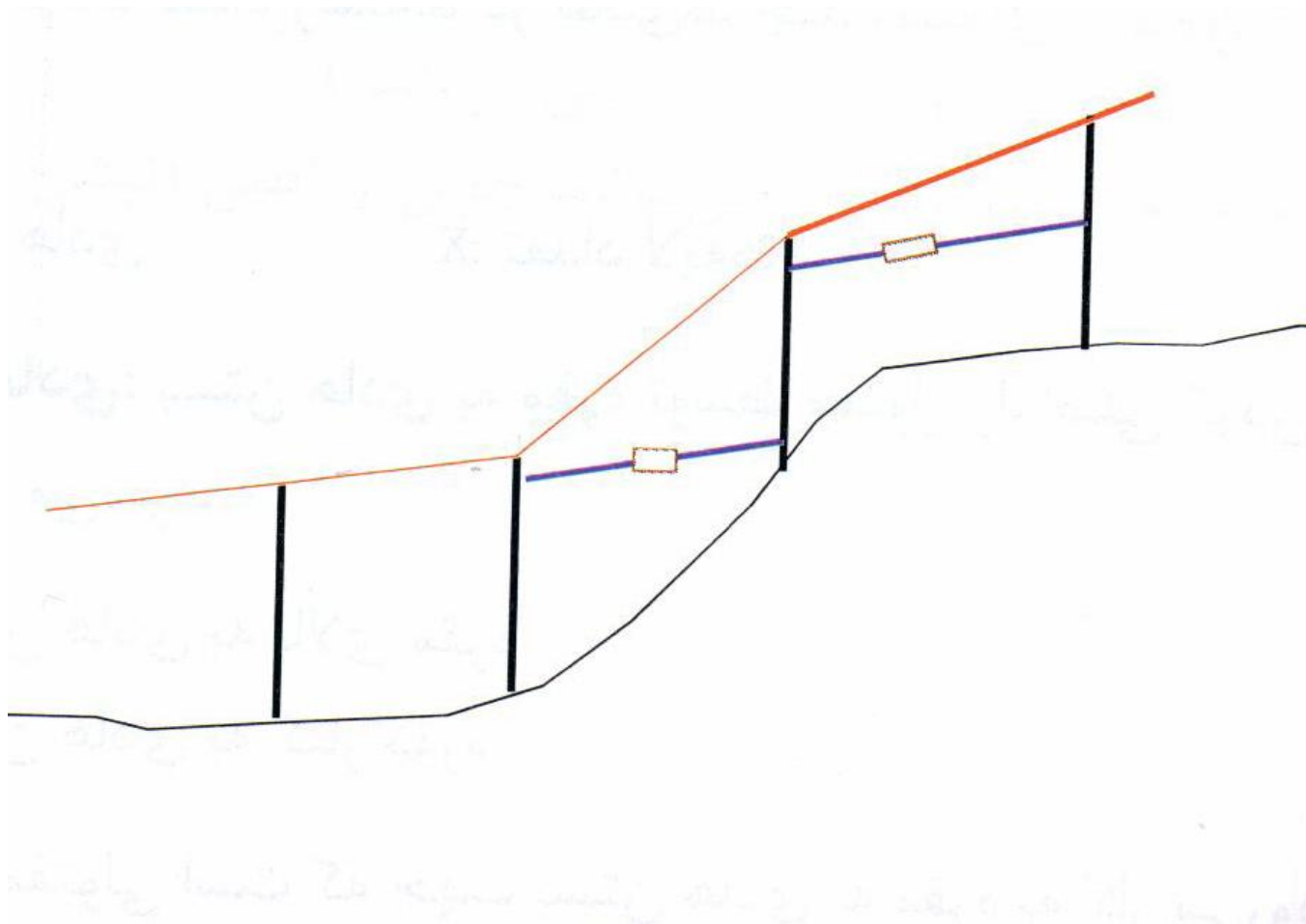
پایه ها - > مهار زانویی یا پیاده روی

پایه ها - > مهار مرکب

پایه ها - > مهار سر

هادی ها (سیم)

هادی ها

(۱) جنس سیم های هوایی
آلومینیوم یا آلومینیوم تقویت شده با فولاد و یا مس

(۱) انواع سیم های آلومینیوم فولاد مورد استفاده در شبکه در ایران

- داگ : شامل ۶ رشته آلومینیومی و ۷ رشته فولاد در مرکز
- مینک : شامل ۶ رشته آلومینیومی و ۱ رشته فولاد در مرکز
- فاکس : شامل ۶ رشته آلومینیومی و ۱ رشته فولاد در مرکز
- لینکس : شامل ۳۰ رشته آلومینیومی و ۷ رشته فولاد در مرکز
- هایننا: شامل ۷ رشته آلومینیومی و ۷ رشته فولاد در مرکز

هادی ها

۳) اصلی کردن هادی : بستن هادی به مقره توسط مفتول

□ اصلی کردن هادی به بالای مقره

□ اصلی کردن هادی به کنار مقره

۴) مفتول اصلی : مفتولی است که جهت بستن هادی به مقره

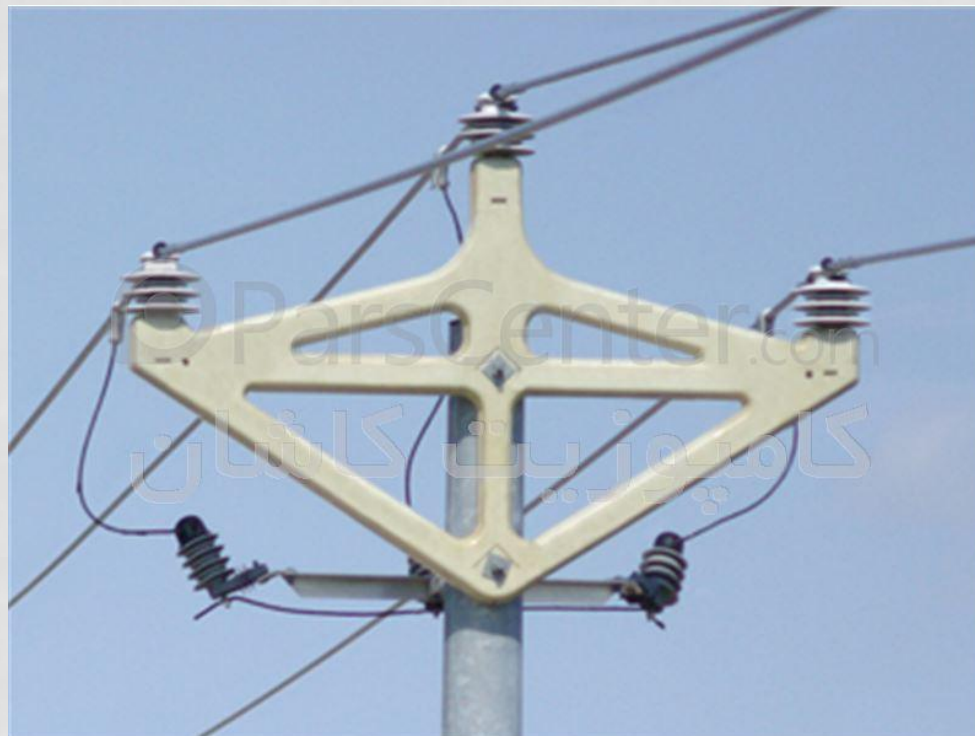
۵) مفتول : هادی تک رشته فولادی

هادی ها

نکته مهم

اصلی کردن هادی ها یکی از فعالیت های بسیار مهم برقکاران در جلوگیری از سقوط سیم بر روی زمین و برق گرفتگی عابرین و یا احشام می باشد. تا کنون بعلت در رفتن سیم از روی مقره و سقوط بر روی زمین ، حوادثی متعددی در شرکت های توزیع نیروی برق رخ داده است .

انواع کنسول (کراس ارم)

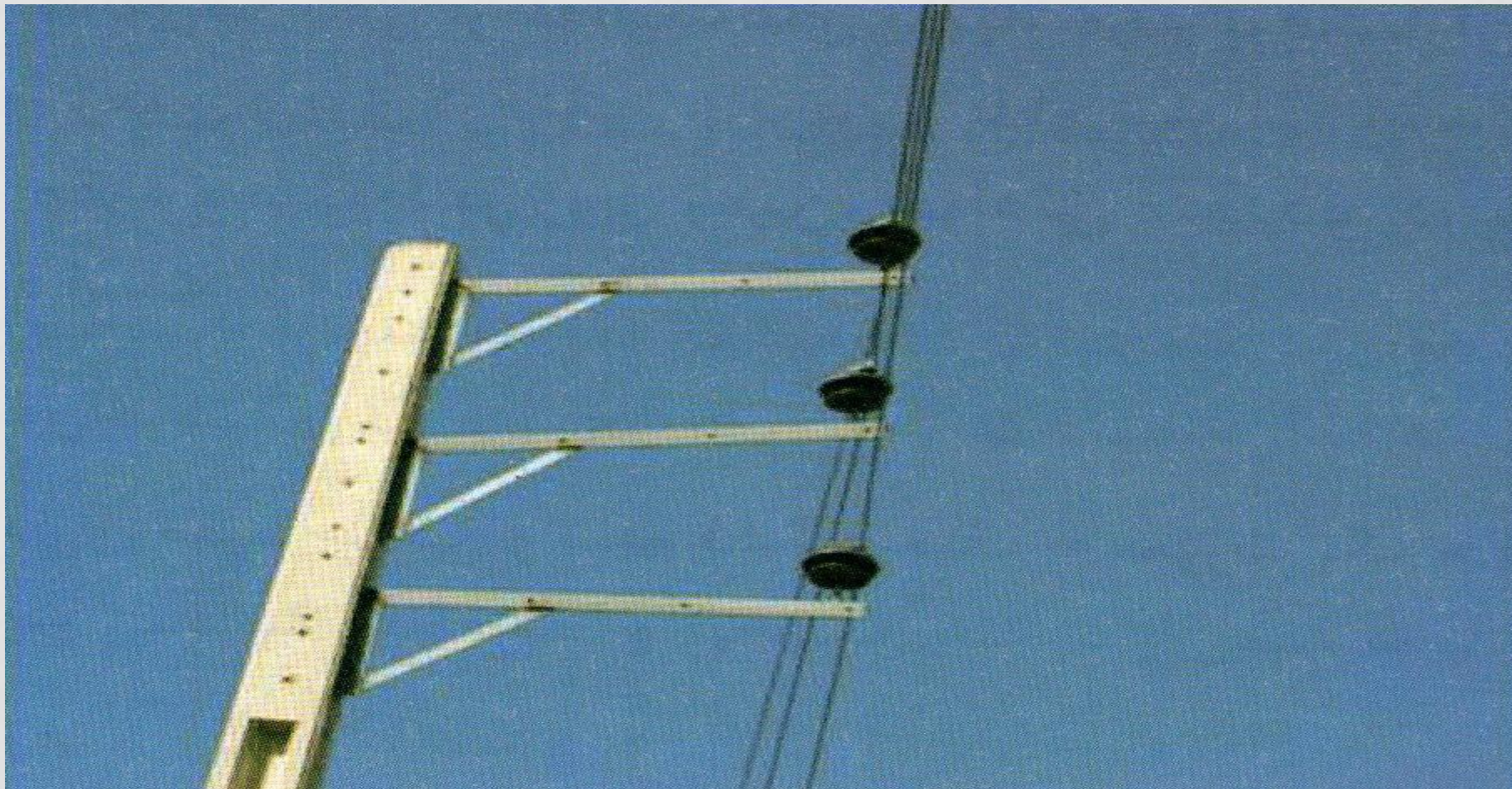

انواع کنسول (کراس ارم)

- ✓ کنسول گنبدی (تاجی)
- ✓ کنسول جناقی یا کانادایی
- ✓ کنسول V شکل
- ✓ کنسول یک طرفه یا ساید آرم
- ✓ کنسول مستقیم یا کراس ارم

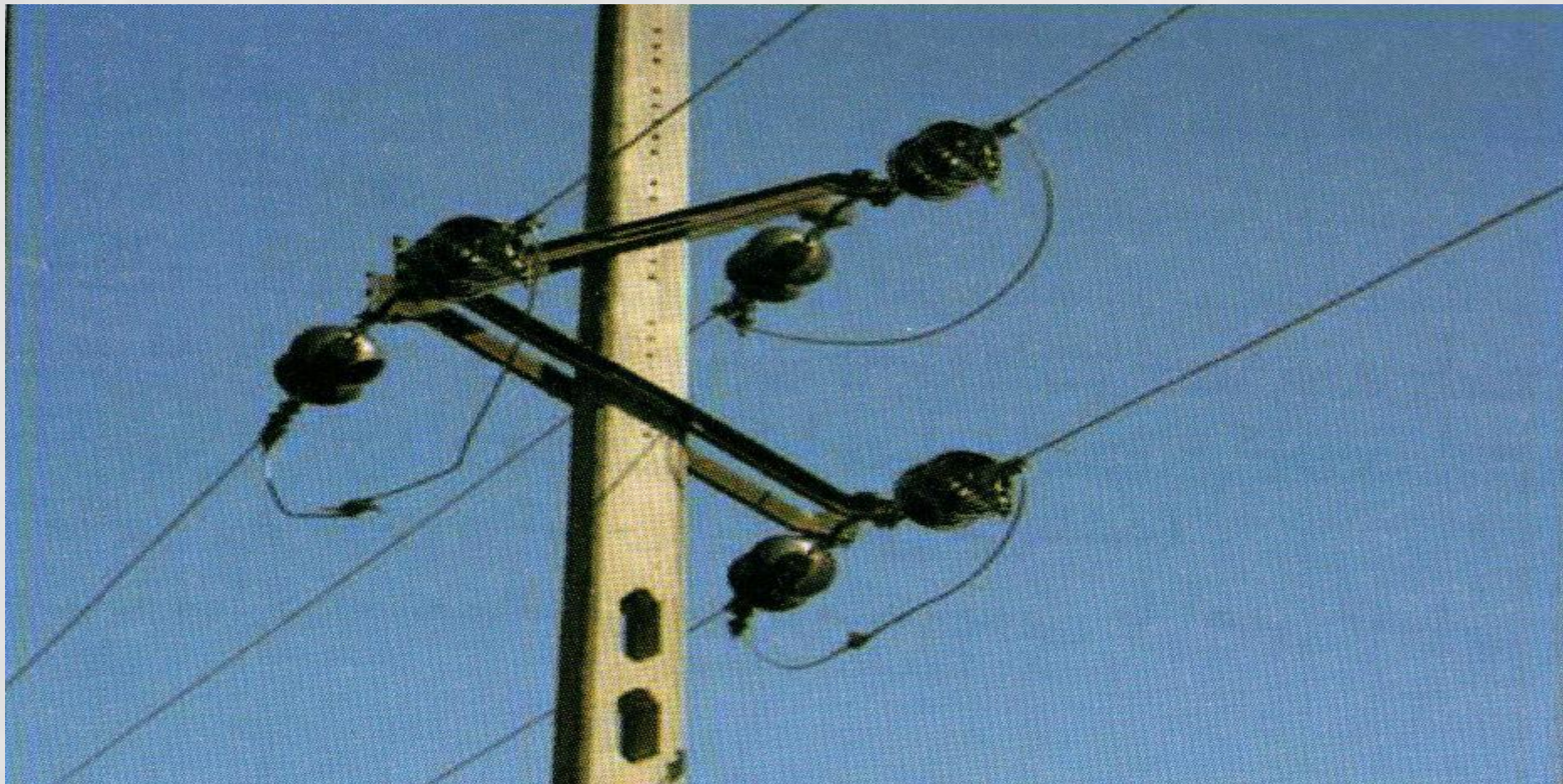

کنسول یک طرفه یا ساید آرم با مقره سوزنی

کنسول جناقی بامقره بشقایی با آرایش مثلثی

انواع پست های توزیع

□ پستهای هوایی

□ پستهای زمینی

پستهای هوایی

پستهای هوایی

انواع پستهای هوایی : ۱- انتهای خط ۲- وسط خط

محل و ارتفاع احداث پستهای هوایی :

- ۱- زمین پست باید خشک و عاری از هرگونه درختان بلند باشد
- ۲- خاک اطراف پست باید پایدار باشد
- ۳- اطراف پست به شعاع ۱.۵ متر خالی باشد
- ۴- ارتفاع نصب ترانسها از زمین تا محل سکو بین ۵ تا ۶.۳۵ باشد
- ۵- ارتفاع سکوی نصب تابلوهای فشار ضعیف از زمین ۶۵ سانت
- ۶- ارتفاع تابلوها ۱۲۰ سانتیمتر

پستهای زمینی

برقگیر

جهت جلوگیری از آسیبهای ناشی از اضافه ولتاژهای گذرا مثل
صاعقه و رعدوبرق

کات اوت فیوز

جهت حفاظت ترانسفورماتور و خطوط فرعی

سیستم زمین

سیستم زمین

انواع اتصال زمین

۱- اتصال زمین الکتریکی

۲- اتصال زمین حفاظتی

سیستم زمین - اتصال زمین الکتریکی

یعنی زمین کردن نقطه ای از دستگاه های الکتریکی و ادوات برقی که جزئی از مدار الکتریکی باشند . مثل زمین کردن مرکز ستاره سیم پیچ ترانسفورماتور و یا ژنراتور و یا زمین کردن سیم نول در شبکه های فشار ضعیف . این زمین کردن به جهت کار صحیح دستگاه و جلوگیری از ازدیاد فشار الکتریکی فازهای سالم نسبت به زمین در موقع تماس یکی از فازها با زمین می باشد.

سیستم زمین - زمین کردن حفاظتی

زمین کردن کلیه قطعات فلزی تاسیسات الکتریکی که در ارتباط مستقیم با مدار الکتریکی قرار ندارند و یا به عبارتی دیگر هم پتانسیل سازی بدنه فلزی تجهیزات و تاسیسات برقی با زمین می باشد . این زمین کردن برای حفاظت اشخاص و احشام در مقابل برق گرفتگی مورد استفاده قرار می گیرد.

انواع زمین کردن حفاظتی

❖ زمین کردن حفاظتی دائم : مانند زمین کردن بدنه و درب تابلوها

❖ زمین کردن حفاظتی موقت : در زمانی که بخواهند روی خط

تعمیراتی انجام دهند برای ایمنی و حفاظت بیشتر برقکاران بصورت

موقت هر سه سیم به زمین متصل می شود

وسایل لازم جهت چاه ارت

- صفحه مسی به ابعاد ۶۶*۶۶ به ضخامت ۵ میلیمتر
- خاک کاهنده یا پودر بنتونیت به مقدار ۶۰۰ کیلوگرم
- سیم مسی به سطح مقطع ۵۰ یا ۷۵
- حوضچه ارت

نکته

✓ مقاومت چاه ارت طبق استاندارد باید زیر ۲ اهم باشد

✓ جهت تست مقاومت چاه باید از دستگاه ارت سنج استفاده نمود

ٲابلو فشار متوسط

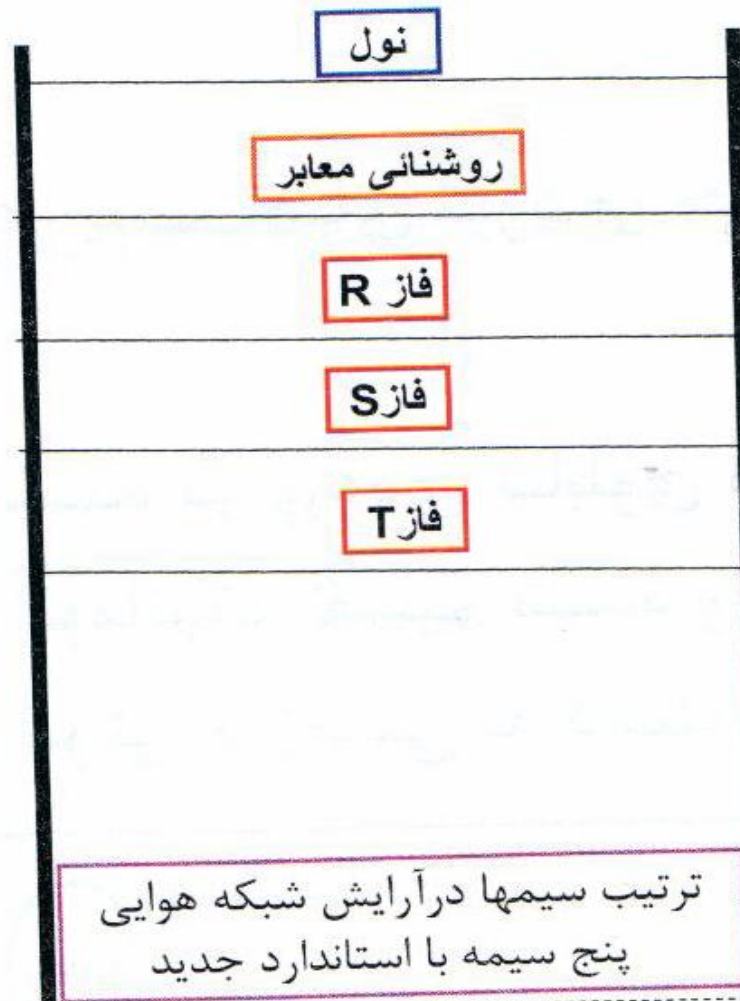
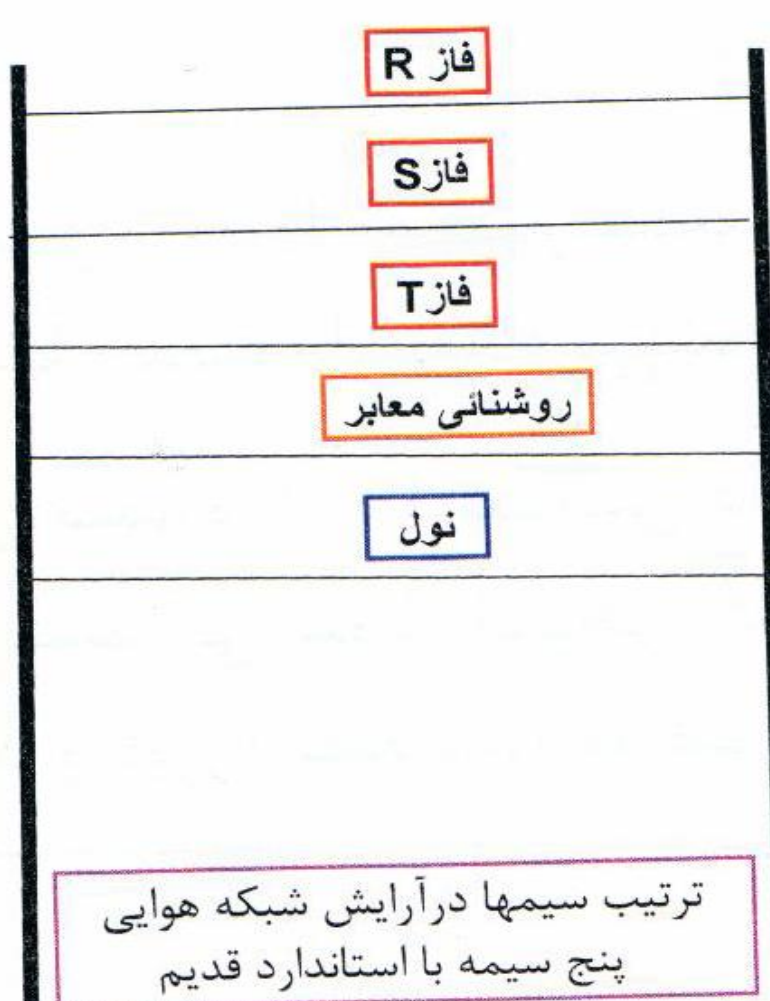

ٲابلو فشار ضعيف

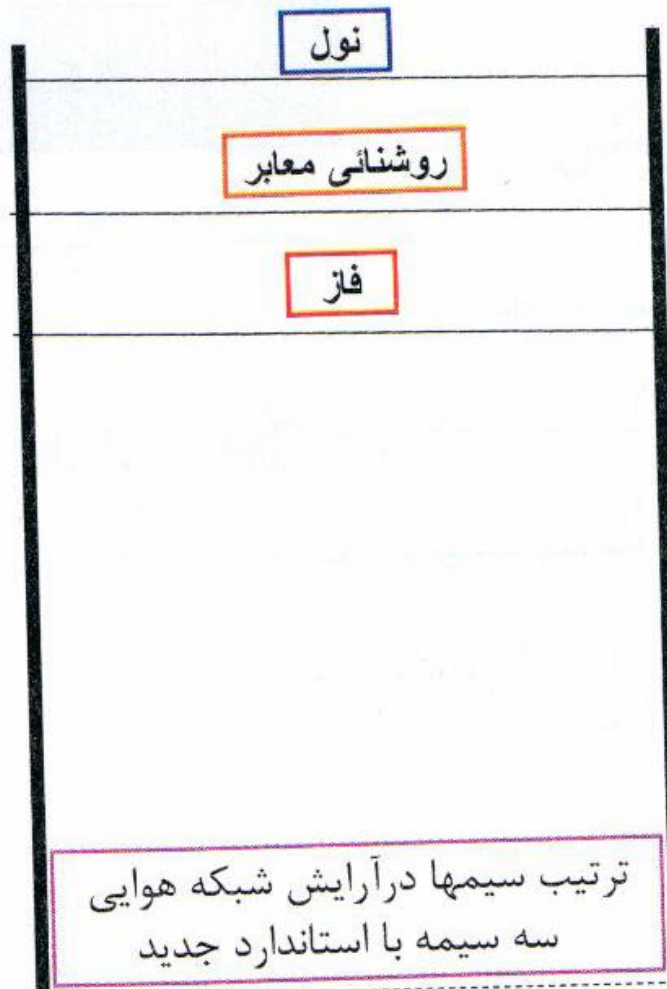
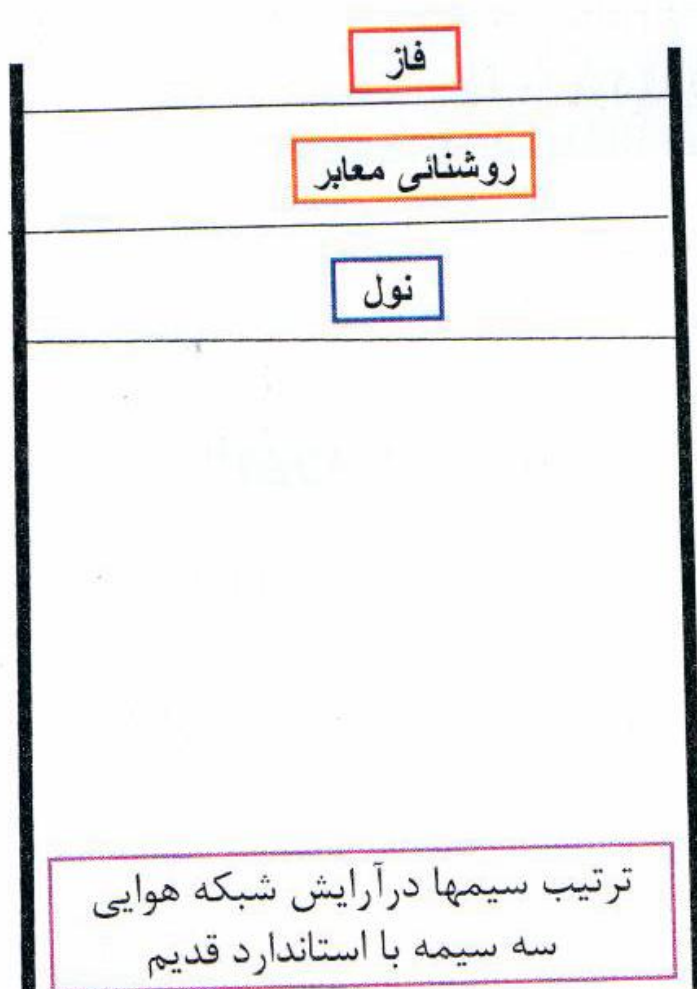

آرایش سیم ها در شبکه فشار ضعیف پنج سیمه

آرایش سیم ها در شبکه فشار ضعیف سه سیمه

ترانسفورماتورها

ٲرانسفورماتور روغنى

ترانسفورماتور خشک (رزین)

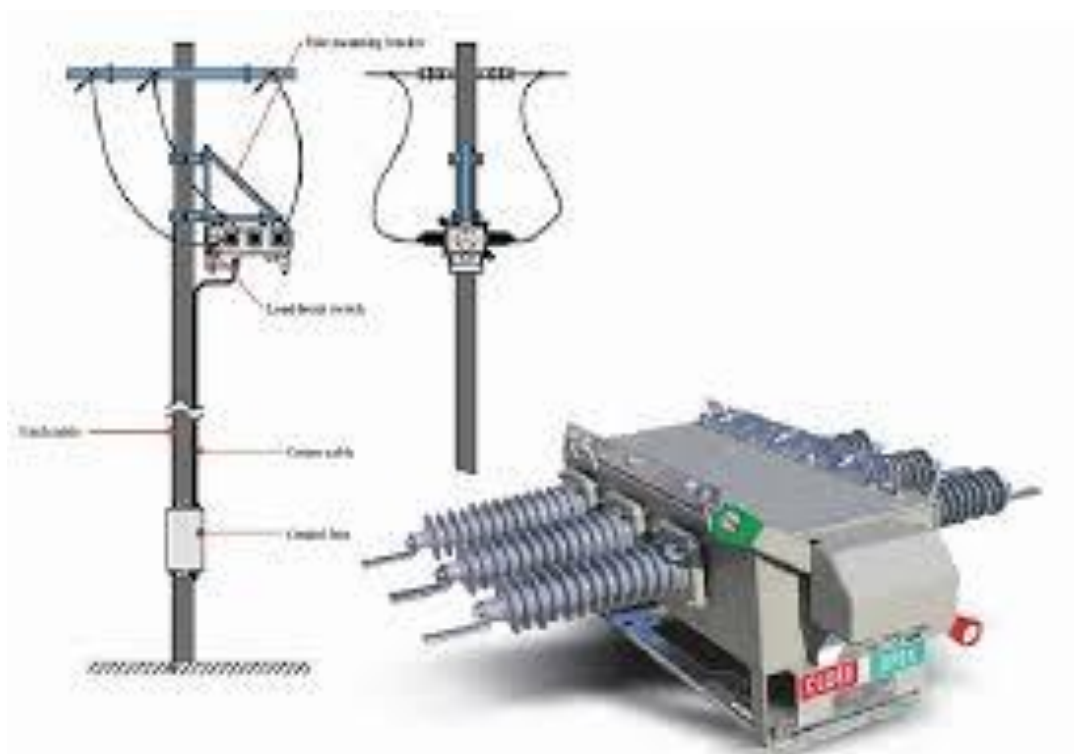
ترانسفورماتورهای کامپکت

کلید قدرت (دژنکتور)

سکسیونر قابل قطع زیر بار

ترانس جریان

MSQ-60

CA62/40

LMZC-0.5

RCT-35CT

SR, PR

LMZ1-0.5

ٲرانس ولٲاژ

سرکابل

خسته نباشید